

של הכל. כמו זה סוד עליון יורד למטה. והאחרון הזה עשה שמים וארץ למטה.

וסוד של הכל שני עולמות הם ובראו עולמות, זה העולם העליון וזה העולם התחתון. זה כמו זה. זה ברא שמים וארץ, וזה ברא שמים וארץ. ועל זה שני עולמות הם. זה הוציא שני עולמות, וזה הוציא שני עולמות, והכל בכח של הראשית העליונה.

יורד העליון בתחתון ומתמלא בדרך של דרגה אחת ששורה עליה. כמו שאותו שביל נסתר וטמיר וגנוז למעלה, פרט לשביל אחד דקיק. ודרך אחת. אותו שלמטה דרך, כמו שנאמר (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה. ואותו שלמעלה שביל דקיק, כמו שפתוב (איוב כח) נתיב לא ידעו עיט. וסוד של הכל - (ישעיה מז) הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה. וכתוב (תהלים עז) בים דרך ושבילך במים רבים. העולם העליון, בשמתמלא ומתעבר כמו נקבה שמתעברת מן הזכר, מוציאה שני בנים באחד, זכר ונקבה, והם שמים וארץ כמו שלמעלה.

ממימי השמים נזוגית הארץ ומימיו נשפכים לתוכה, אלא שעליונים זכר ותחתונים נקבה. והתחתונים נזוגים מן הזכר. ומים תחתונים קוראים לעליונים כנקבה שפתוחה לזכר ושופכת מים כנגד מים של הזכר לעשות זרע. והנקבה נזוגית מן הזכר. זהו שפתוב ואת הארץ, בתוספת וי"ו, כמו שנאמר.

כתוב (ישעיה מז) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה וגו'. האותיות נחקקו במעשה של הכל, במעשה של העליון

לקיומא. ואפיק לון פחדא בחילא דלעילא ראשיתא דכלא. כגוונא דא רזא עלאה נחית לתתא. והאי בתראה עביד שמים וארץ לתתא.

ורזא דכלא ב' תרין עלמין ניהו ובראו עלמין. דא עלמא עלאה ודא עלמא תתאה. דא כגוונא דדא. דא ברא שמים וארץ. ודא ברא שמים וארץ. ועל דא ב' תרין עלמין ניהו. דא אפיק תרין עלמין. ודא אפיק תרין עלמין, וכלא בחילא דראשית עלאה.

נחית עלאה בתתאה ואתמלייא בארח דחד דרגא דשרי עלה. כגוונא דההוא שביל סתים וטמיר וגנוז לעילא. פר דחד שביל דקיק. וחד ארח. ההוא דלתתא ארח כמה דאת אמר, (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה. וההוא דלעילא שביל דקיק כדכתוב, (איוב כח) נתיב לא ידעו עיט. ורזא דכלא (ישעיה מג) הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה. וכתוב, (תהלים עז) בים דרך ושבילך במים רבים. עלמא עלאה כד אתמלייא ואתעברא כנוקבא דמתעברא מן דכורא אפיקת תרין בנין פחד, דכר ונוקבא, ואנון שמים וארץ כגוונא עלאה.

ממימוי דשמיא אתון ארעא ומימוי אשתדן בגווה, אלא דעלאי דכר ותתאי נוקבא. ותתאי מן דכורא אתון. ומיין תתאין קראן לעלאין כנוקבא דפתיחא לדכורא ושדת מיא לקבל מיא דדכורא למעבר זרעא. ונוקבא מן דכורא אתונת. הדא הוא דכתיב ואת הארץ בתוספת וי"ו כמה דאתמר.

כתיב, (ישעיה מז) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה וגו'. אתון אתחקקו (ד 97)